Downloaded via the EU tax law app / web

Kaw?a C-247/08

Gaz de France – Berliner Investissement SA

vs

Bundeszentralamt für Steuern

(talba g?al de?i?joni preliminari mressqa mill-Finanzgericht Köln)

“Moviment liberu tal-kapital — E?enzjoni, fl-Istat Membru tas-sussidjarja, mit-taxxa f’ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma lill-kumpannija parent — Kun?ett ta’ ‘kumpannija ta’ Stat Membru’ — ‘Société par actions simplifiée’ ta?t id-dritt Fran?i?”

Sommarju tas-sentenza

1. *Approssimazzjoni tal-li?ijiet — Sistema fiskali komuni applikabbli g?all-kumpanniji parent u sussidjarji ta’ Stati Membri differenti — Direttiva 90/435*

(Direttivi tal-Kunsill 90/435/KEE, Artikolu 2(a), u Anness I(f), u 2003/123)

2. *Approssimazzjoni tal-li?ijiet — Sistema fiskali komuni applikabbli g?all-kumpanniji parent u sussidjarji ta’ Stati Membri differenti — Direttiva 90/435*

(Artikoli 43 KE u 56 KE; Direttiva tal-Kunsill 90/435, Artikoli 2(a), 5(1) u Anness I(f))

1. L-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta’ Stati Membri differenti, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha, g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpannija rregolata bid-dritt Fran?i? li g?andha l-forma ta’ ‘société par actions simplifiée’ ma tistax ti?i meqjusa b?ala “kumpannija ta’ Stat Membru” fis-sens ta’ din id-direttiva sa minn qabel ma din id-direttiva ?iet emendata mid-Direttiva 2003/123.

Fil-fatt, skont l-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, “kumpannija ta’ Stat Membru” tfisser kull kumpannija li tie?u wa?da mill-forom elenkati fil-lista fl-anness ta’ din id-direttiva. Issa it-teknika u?ata fil-ma??oranza tal-punti tal-anness, b’mod partikolari fil-punt (f) tieg?u dwar il-kumpanniji rregolati bid-dritt Fran?i?, u li tikkonsisti f’li ji?u elenkati l-ismijiet tal-forom legali koperti minn din id-direttiva, ming?ajr ma hija inklu?a klaw?ola li tippermetti l-applikazzjoni ta’ din id-direttiva g?al kumpanniji o?ra kkostitwiti skont il-li?ijiet tal-Istati Membri rispettivi, bl-e??ezzjoni, fir-rigward tad-dritt Fran?i?, tal-istabbilimenti u tal-impri?i pubbli?i, timplika li dawn l-ismijiet huma elenkati b’mod e?awrjenti.

Barra minn hekk, id-Direttiva 90/435, ma g?andhiex b?ala g?an li tistabbilixxi sistema komuni g?all-kumpanniji kollha tal-Istati Membri, u lanqas g?at-tipi kollha ta’ holdings. Fir-rigward tal-holdings li ma jaqax ta?t din id-direttiva, huma l-Istati Membri li g?andhom jistabbilixxu jekk, u sa fejn, g?andha ti?i evitata t-taxxa doppja ekonomika tal-profitti mqassma u li jintrodu?u, g?al dan il-g?an, unilateralment jew permezz ta’ ftehim konklu?i ma’ Stati Membri o?rajn, pro?eduri inti?i g?all-prevenzjoni jew g?at-tnaqqis ta’ din it-taxxa doppja ekonomika.

(ara l-punti 30, 32, 36, 37, 44 u d-dispo?ittiv 1)

2. Ma je?isti ebda element tali li jaffettwa l-validità tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435,dwar is-

sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha u mal-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva, fid-dawl tal-prin?ipji tal-libertà ta' stabbiliment u tal-moviment liberu tal-kapital.

Fil-fatt, g?alkemm l-Istati Membri g?andhom l-obbligu ta' e?enzjoni minn kull taxxa f'ras il-g?ajn previst fl-Artikolu 5(1) ta' din id-direttiva biss fir-rigward tat-tqassim ta' profitti r?evuti minn kumpanniji li jistg?u ji?u kkunsidrati b?ala kumpanniji fis-sens ta' din id-direttiva, dan l-obbligu ma jawtorizzax lil Stat Membru sabiex jitratta b'mod inqas favorevoli l-profitti mqassma lill-kumpanniji tal-Istati Membri o?ra li ma jid?lux fil-kamp ta' applikazzjoni tieg?u meta mqabbla mal-profitti mqassma lil kumpanniji paragunabbli stabbiliti fit-territorju tieg?u.

G?aldaqstant, restrizzjoni tal-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 90/435 li sa mill-bidu teskludi lil kumpanniji o?ra li jistg?u ji?u kkostitwiti skont id-dritt nazzjonali, b?al ma jirri?ulta mill-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 90/435 u mill-punt (f) tal-anness tag?ha, ma hijiex tali li tista' to?loq restrizzjoni g?al-libertà ta' stabbiliment jew g?all-moviment liberu tal-kapital.

(ara l-punti 59, 61-63 u d-dispo?ittiv 2)

SENTENZA TAL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla)

1 ta' Ottubru 2009 (*)

"Moviment liberu tal-kapital – E?enzjoni, fl-Istat Membru tal-kumpannija sussidjarja, mit-taxxa f'ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma lill-kumpannija parent – Kun?ett ta' 'kumpannija ta' Stat Membru' – 'Société par actions simplifiée' ta?t id-dritt Fran?i?"

Fil-Kaw?a C?247/08,

li g?andha b?ala su??ett talba g?al de?i?joni preliminari skont l-Artikolu 234 KE, imressqa mill-Finanzgericht Köln (il-?ermanja), permezz ta' de?i?joni tat-23 ta' Mejju 2008, li waslet fil-Qorti tal-?ustizzja fid-9 ta' ?unju 2008, fil-pro?edura

Gaz de France - Berliner Investissement SA

vs

Bundeszentralamt für Steuern,

IL-QORTI TAL-?USTIZZJA (L-Ewwel Awla),

komposta minn P. Jann, President tal-Awla, M. Ileši?, A. Tizzano, E. Levits (Relatur) u J.-J. Kasel, Im?allfin,

Avukat ?enerali: J. Mazák,

Re?istratur: B. Fülöp, Amministratur,

wara li rat il-pro?edura bil-miktub u wara s-seduta tat-30 ta' April 2009,

wara li kkunsidrat l-osservazzjonijiet ippre?entati:

– g?al Gaz de France – Berliner Investissement SA, minn T. Hackemann u H. von Cölln, Rechtsanwälte, assistiti minn U. Witt, Wirtschaftsprüfer,

– g?all-Gvern ?ermani?, minn M. Lumma u C. Blaschke, b?ala a?enti,

– g?all-Gvern Taljan, minn I. Bruni, b?ala a?ent, assistita minn P. Gentili, avvocato dello Stato,

– g?all-Gvern tar-Renju Unit, minn H. Walker, b?ala a?ent, assistita minn K. Beal, barrister,

– g?all-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej, minn R. Lyal u W. Mölls, b?ala a?enti,

wara li semg?et il-konklu?jonijiet tal-Avukat ?enerali, ippre?entati fis-seduta tal-25 ta' ?unju 2009,

tag?ti l-pre?enti

Sentenza

1 It-talba g?al de?i?joni preliminari tirrigwarda l-interpretazzjoni tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva tal-Kunsill, 90/435/KEE, tat-23 ta' Lulju 1990, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali [parent] u sussidjarji ta' Stati Membri differenti (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 1, p. 147), moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha, kif ukoll fuq il-validità ta' din id-dispo?izzjoni fir-rigward tal-Artikoli 43 KE, 48 KE, 56 KE u 58 KE.

2 Din it-talba ?iet ippre?entata fil-kuntest ta' kaw?a bejn Gaz de France ? Berliner Investissement SA, kumpannija li g?andha l-uffi??ju rre?istrat tag?ha fi Franza u li sas-sena 2002 kienet ikkostitwita ta?t il-forma legali ta' 'société par actions simplifiée' (SAS), u l-Bundeszentralamt für Steuern (Uffi??ju Federali ?entrali tat-taxxi) fir-rigward tat-tassazzjoni tal-profitti mqassma lilha minn Gaz de France Deutschland GmbH, li l-uffi??ju rre?istrat tag?ha jinsab fil-?ermanja, matul is-sena ta' taxxa 1999.

Il-kuntest ?uridiku

Il-le?i?lazzjoni Komunitarja

3 L-Artikolu 2 tad-Direttiva 90/435 jg?id kif ?ej:

"G?all-g?anijiet ta' din id-Direttiva, "kumpannija ta' Stat Membru" g?andha tfisser kull kumpannija li:

a) tie?u wa?da mill-g?amliet elenkati fil-lista fl-Anness ta' ma' hawn;

b) skond il-li?ijiet tat-taxxi ta' Stat Membru hija kkunsidrata b?ala residenti f'dan l-Istat g?all-g?anijiet tat-taxxa u, skond it-termini ta' ftehim dwar it-taxxa doppja konklu? ma Stat terz, ma tkunx ikkunsidrata b?ala residenti barra mill-Komunità g?all-g?anijiet tat-taxxa;

?) barra minn hekk, tkun bla ?sara g?al wa?da mit-taxxi li ?ejjin, ming?ajr il-possibbilità tal-g?a?la jew li ti?i e?entata minnhom:

[…]

– impôt sur les sociétés fi Franza,

[…]

jew g?al kull taxxa o?ra li tista tidda??al minflok it-taxxi msemmija hawn fuq."

4 Skont l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435, il-profitti li kumpannija sussidjarja tkun qassmet lill-kumpannija parent tag?ha g?andhom, g?all-inqas fejn din tal-a??ar i??omm minimu ta' 25 % tal-kapital tal-kumpannija sussidjarja, ji?u e?entati mit-taxxa f'ras il-g?ajn

5 L-anness tad-Direttiva 90/435, intitolat "Il-lista tal-kumpanniji riferita fl-Artikolu 2(a)", jelenka, fil-punt (f), il-kumpanniji li ?ejjin:

"il-kumpanniji skond il-li?ijiet Fran?i?i mag?rufa b?ala "société anonyme", "société en commandite par actions", "société à responsabilité limitée" u stabbilimenti u impri?i industrijali u kummer?jali".

6 Skont il-premessa 4 tad-Direttiva tal-Kunsill 2003/123/KE, tat-22 ta' Di?embru 2003, li temenda d-Direttiva tal-Kunsill 90/435/KE (?U Edizzjoni Spe?jali bil-Malti, Kapitolu 9, Vol. 2, p. 3):

"L-Artikolu 2 tad-Direttiva [90/435] jiddefinixxi l-kumpanniji li jid?lu f'dan l-iskop. L-Anness jikkonsisti f'lista tal-kumpanniji li g?alihom tapplika d-Direttiva, ?erti g?amliet ta' kumpanniji mhumiex inklu?i fil-lista fl-Anness, sa?ansitra jekk huma residenti g?all-g?anijiet tat-taxxi fi Stat Membru u huma bla ?sara g?at-taxxa tal-korporazzjonijiet fihom. L-iskop tad-Direttiva [90/435] g?andu g?alhekk ji?i esti? g?al entitajiet o?ra li jistg?u jwettqu attivitajiet li jaqsmu l-f[r]untieri fil-Komunità u li jissodisfaw il-kondizzjonijiet kollha stabbiliti f'din id-Direttiva."

7 L-Artikolu 1(6) tad-Direttiva 2003/123 jipprovdi li jissostitwixxi l-anness tad-Direttiva 90/435 bit-test li jinsab fl-anness tad-Direttiva 2003/123. Wara li ssir din l-emenda, il-punt (f) il-?did tal-Anness tad-Direttiva 90/435 ikun kif ?ej:

"il-kumpanniji ta?t il-li?ijiet Fran?i?i mag?rufa b?ala ?société anonyme', ?société en commandite par actions', ?société à responsabilité limitée', ?sociétés par actions simplifiées', ?sociétés d'assurances mutuelles', ?caisses d'épargne et de prévoyance', ?sociétés civiles', li huma awtomatikamwnt bla ?sara g?at-taxxa ta-korporazzjonijiet, ?coopératives', ?unions de coopératives', l-istabbilim[e]nti u l-impri?i industrijali u kummer?jali, u l-kumpanniji l-o?ra kkostitwiti skond il-li?ijiet Fran?i?i bla ?sara g?at-taxxa Fran?i?a fuq il-korporazzjonijiet [kumpanniji]".

8 Skont l-Artikolu 2 tad-Direttiva 2003/123, din kellha ti?i trasposta fil-li?i tal-Istati Membri sa mhux iktar tard mill-1 ta' Jannar 2005.

Il-le?i?lazzjoni nazzjonali

9 L-Artikolu 44d tal-li?i dwar it-taxxa fuq id-d?ul (Einkommensteuergesetz), fil-ver?joni tag?ha applikabbli g?all-kaw?a prin?ipali (iktar 'il quddiem l-"EStG 1999"), tipprovdi li ?ej:

"(1) Fuq talba tal-persuna taxxabbli, it-taxxa fuq d?ul mill-kapital ma ti?ix imposta fuq d?ul mill-kapital fis-sens tal-Artikolu 20(1)(1) […], li tir?ievi kumpannija parent li la l-uffi??ju re?istrat u lanqas l-amministrazzjoni tag?ha ma jkunu jinsabu fit-territorju nazzjonali u li jkun derivanti minn profitti mqassma minn kumpannija b'kapital azzjonarju su??etta, ming?ajr ebda limitu, g?at-taxxa fis-sens tal-Artikolu 1(1)(1), tal-li?i dwar it-taxxa fuq il-kumpanniji, jew tal-?las lura tat-taxxa fuq il-kumpanniji.

(2) G?all-finijiet tal-paragrafu 1 'kumpannija parent' tfisser kumpannija li tissodisfa l-kundizzjonijiet

tal-Artikolu 2 tad-Direttiva [90/435], imsemmija fl-Anness 7 ta' din il-li?i u li, fil-mument meta ssir dovuta t-taxxa fuq id-d?ul mill-kapital skont it-tieni paragrafu tal-Artikolu 44(1), tkun tista' ??ib prova li hija tipparte?ipa direttament, ta' mill-inqas b'sehem ta' kwart, fil-kapital nominali ta' kumpannija b'kapital azzjonarju li tkun su??etta g?at-taxxa ming?ajr ebda limitu. Barra minn hekk irid ji?i ppruvat li s-sehem ikun in?amm ming?ajr ebda interruzzjoni g?al tnax-il xahar. […]"

10 L-Anness 7 tal-EstG 1999 jipprovdi:

"G?all-finijiet tal-Artikolu 2 tad-Direttiva [90/435] 'kumpannija parent' tfisser kull kumpannija

1. li tadotta wa?da mill-forom li ?ejjin:

[…]

– kumpanniji rregolati ta?t il-li?i Fran?i?a msemmija:

société anonyme, société en commandite par actions, société à responsabilité limitée, kif ukoll l-istabbilimenti u l-impri?i pubbli?i ta' natura industrijali u kummer?jali;

[…]

2. li, skont il-li?ijiet fiskali ta' Stat Membru hija kkunsidrata b?ala residenti f'dan l-Istat g?all-g?anijiet tat-taxxa u, skont it-termini ta' ftehim dwar it-taxxa doppja konklu? ma Stat terz, ma tkunx ikkunsidrata b?ala residenti barra mill-Komunità g?all-g?anijiet tat-taxxa; u;

3. li tkun su??etta, ming?ajr il-possibbiltà tal-g?a?la jew li ti?i e?entata minnhom, g?al wa?da mit-taxxi li ?ejjin:

[…]

– taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza,

[…]

jew g?al kull taxxa o?ra li tista tidda??al minflok it-taxxi msemmija hawn fuq."

Il-kaw?a prin?ipali u d-domandi preliminari

11 Fis-16 ta' ?unju 1999, Gaz de France Deutschland GmbH, li fiha Gaz de France ? Berliner Investissement SA (iktar 'il quddiem "ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali"), i??omm l-ishma kollha, ippro?ediet sabiex tqassam profitt li kien jammonta g?al DEM 980 387, billi ?ammet taxxa fuq id-d?ul ta' kapital li jammonta g?al DEM 49 019.35 kif ukoll kontribuzzjoni ta' solidarjetà li tammonta g?al DEM 2 696.06 li t?allset lid-dipartiment tat-taxxa kompetenti.

12 Fis-16 ta' Awwissu 1999, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ppre?entat quddiem il-Bundesamt für Finanzen, li fl-1 ta' Jannar 2006 sar il-Bundeszentralamt für Steuern (iktar 'il quddiem il-"konvenut fil-kaw?a prin?ipali"), talba g?al ?las lura fuq it-taxxa fuq d?ul minn kapital, inklu?a l-kontribuzzjoni ta' solidarjetà.

13 Permezz ta' de?i?joni tas-6 ta' Settembru 1999, il-konvenut fil-kaw?a prin?ipali rrifjuta li jag?ti ?las lura mitlub min?abba li r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ma kinitx kumpannija parent skont id-dispo?izzjonijiet mag?quda tal-Artikolu 44d(2) tal-EStG 1999, u tal-Artikolu 2 tad-Direttiva 90/435.

14 Peress li l-ilment ippre?entat kontra din id-de?i?joni ?ie mi??ud, ir-rikorrenti fil-kaw?a

prin?ipali marret quddiem il-Finanzgericht Köln li tqis li, skont id-Direttiva 90/435, ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ma g?andhiex id-dritt g?al ?las lura fuq it-taxxa fuq id-d?ul minn kapital, peress li, matul is-sena li fiha tqassmu l-profitti, l-istruttura tag?ha ma kienet tinkludi ebda wa?da mill-forom ta' kumpanniji msemmija fid-dispo?izzjonijiet mag?quda tal-Artikolu 2(a) u tal-punt (f) tal-anness tad-Direttiva 90/435.

15 Madankollu, din il-qorti g?andha dubji dwar kemm je?tie? li tillimita ru?ha g?al interpretazzjoni litterali tad-dispo?izzjonijiet tad-Direttiva 90/435. Skont din il-qorti, g?andhom ukoll jittie?du inkunsiderazzjoni l-g?an ta' din id-direttiva, kif ukoll ?irkustanzi li, minn na?a, meta din da?let fis-se??, il-forma legali ta' 'société par actions simplifiée' kienet g?adha ma te?istix ta?t id-dritt Fran?i?, filwaqt li, min-na?a l-o?ra, id-Direttiva 2003/123 inkludiet din il-forma ta' kumpannija fl-Anness tad-Direttiva 90/435.

16 Skont il-Finanzgericht Köln, fil-kaw?a li g?andha quddiemha tirri?ulta l-kwistjoni dwar jekk lakuna le?i?lattiva involontarja tistax tipprekludi li ji?i dedott b'analo?ija tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, moqri flimkien mal-punt (f) tal-Anness tag?ha, li kumpannija ta?t id-dritt Fran?i? li g?andha l-forma ta' 'société par actions simplifiée' tistax ti?i kkunsidrata, sa mis-snin qabel l-2005, b?ala 'kumpannija ta' Stat Membru' fis-sens tad-Direttiva 90/435, kif ukoll, jekk ikun il-ka?, jekk l-Artikolu 2(a) ta' din id-direttiva, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha, jiksirx l-Artikoli 43 KE u 48 KE jew l-Artikoli 56 KE u 58 KE.

17 F'dawn i?-?irkustanzi, il-Finanzgericht Köln idde?idiet li tissospendi l-pro?eduri quddiemha u tag?mel lill-Qorti tal-?ustizzja d-domandi preliminari li ?ejjin:

"1) L-Artikolu 2(a) [tad-Direttiva 90/435] moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness ta' [din] id-d]irettiva […] g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpannija Fran?i?a fil-forma legali ta' 'société par actions simplifiée' tista' titqies, anki sa mis-snin ta' qabel l-2005, b?ala 'kumpannija ta' Stat Membru' fis-sens tal-imsemmija direttiva u li, g?aldaqstant, fir-rigward ta' profitt imqassam fl-1999 minn wa?da mill-kumpanniji sussidjarji ?ermani?i tag?ha, g?andha ti?i e?entata mit-taxxa mnaqqsa minn ras il-g?ajn skont l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva [90/435]?

2) Jekk l-ewwel domanda ting?ata risposta fin-negattiv, l-Artikolu 2(a) [tad-Direttiva 90/435] moqri flimkien mal-punt (f) tal-Anness ta' [din id-d]irettiva […] jikser l-Artikoli 43 KE u 48 KE jew l-Artikoli 56(1) KE u 58(1)(a) u (3) KE jekk, moqri flimkien mal-Artikolu 5(1) tad-Direttiva [90/435], jipprovdi ?ertament g?al e?enzjoni mit-taxxa mnaqqsa minn ras il-g?ajn fil-ka? ta' tqassim ta' profitti ta' kumpannija sussidjarja ?ermani?a lil kumpannija parent Fran?i?a li g?andha l-forma legali ta' 'société anonyme', ta' 'société en commandite par actions' jew ta' 'société à responsabilité limitée', i?da ma jipprovdix g?aliha fil-ka? ta' kumpannija parent Fran?i?a li g?andha l-forma legali ta' 'société par actions simplifiée'?"

Fuq id-domandi preliminari

Fuq l-ammissibbiltà

18 Il-Gvern Taljan iqajjem dubju dwar l-ammissibbiltà tat-talba g?al de?i?joni preliminari min?abba li din ma tinkludix indikazzjonijiet dwar l-istruttura u s-sistema legali tas-‘société par actions simplifiée’, kif ukoll dwar it-tipi ta’ kumpanniji o?rajn li mag?hom din hija pparagunata. Fin-nuqqas ta’ tali indikazzjonijiet, ma jkunx possibbli li ji?u evalwati l-elementi li fuqhom hija bba?ata l-ewwel l-ipote?i tal-qorti tar-rinviju, li tg?id li ‘société par actions simplifiée’ tippre?enta karatteristi?i analogi g?al dawk tal-kumpanniji ta?t id-dritt Fran?i? li dejjem ibbenefikaw mill-e?enzjoni mit-taxxa mnaqqsa minn ras il-g?ajn fuq il-profitti mqassma skont l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435, u, g?aldaqstant, li ti?i evalwata r-rilevanza tat-talba g?al de?i?joni preliminari g?as-soluzzjoni tal-kaw?a prin?ipali.

19 F’dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li, g?alkemm, fid-dawl tat-tqassim tal-kompetenzi fil-kuntest tal-pro?eduri g?al de?i?joni preliminari, hija biss il-qorti nazzjonali li g?andha tiddefinixxi s-su??ett tad-domandi li hija tixtieq tressaq lill-Qorti tal-?ustizzja, din tal-a??ar idde?idiet ukoll li, f’?irkustanzi e??ezzjonali, hija g?andha te?amina ?-?irkustanzi li fihom ?iet adita mill-qorti nazzjonali bil-g?an li tivverifika l-?urisdizzjoni tag?ha stess (ara, b’mod partikolari, is-sentenza tat-18 ta’ Di?embru 2007, ZF Zefeser, C?62/06, ?abra p. I?11995, point 14).

20 Dan huwa l-ka?, b’mod partikolari, meta l-Qorti tal-?ustizzja ma jkollhiex elementi ta’ fatt u ta’ dritt ne?essarji sabiex tirrispondi b’mod utli g?ad-domandi mag?mula lilha (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tat-13 ta’ Marzu 2001, PreussenElektra, C-379/98, ?abra p. I-2099, punt 39; tal-5 ta’ Di?embru 2006, Cipolla *et*, C-94/04 u C?202/04, ?abra p. I?11421, punt 25, kif ukoll tat-8 ta’ Novembru 2007, Amurta, C?379/05, ?abra p. I?9569, punt 64). Fil-fatt, in-ne?essità li ting?ata interpretazzjoni tad-dritt Komunitarju li tkun utli g?all-qorti nazzjonali tirrikjedi li din tal-a??ar tiddefinixxi l-kuntest fattwali u le?i?lattiv li fih iridu jinqraw id-domandi mag?mula jew li, g?all-inqas, tispjega ?-?irkustanzi fattwali li fuqhom ikunu bba?ati dawn id-domandi (ara, b’mod partikolari, is-sentenza tat-23 ta’ Marzu 2006, Enirisorse, C?237/04, ?abra p. I?2843, punt 17 u l-?urisprudenza ??itata).

21 L-informazzjoni pprovduta fid-de?i?joni tar-rinviju ma g?andhiex biss tippermetti lill-Qorti tal-?ustizzja li tag?ti risposti utli, i?da g?andha wkoll tag?ti lill-gvernijiet tal-Istati Membri kif ukoll lill-partijiet interessati l-o?ra l-possibbiltà li jippre?entaw osservazzjonijiet skont l-Artikolu 23 tal-Istatut tal-Qorti tal-?ustizzja. Hija l-Qorti tal-?ustizzja li g?andha ti?gura li din il-possibbiltà tkun salvagwardjata, fid-dawl tal-fatt li, skont id-dispo?izzjoni msemmija iktar ’il fuq, huma biss id-de?i?jonijiet tar-rinviju li ji?u nnotifikati lill-partijiet interessati (ara, b’mod partikolari, is-sentenza Enirisorse, i??itata iktar ’il fuq, punt 18 u l-?urisprudenza ??itata).

22 Madankollu, g?andu ji?i kkonstatat li, f’dan il-ka?, id-de?i?joni tar-rinviju tinkludi espo?izzjoni suffi?jenti tal-kuntest fattwali u ?uridiku tal-kaw?a prin?ipali, kif ukoll ir-ra?unijiet li g?alihom il-qorti tar-rinviju kkunsidrat li risposta g?ad-domandi mag?mula hija ne?essarja g?aliha, biex b’hekk il-Qorti tal-?ustizzja tkun f’po?izzjoni li tirrispondi b’mod utli g?al dawn id-domandi. Jirri?ulta barra minn hekk mill-osservazzjonijiet ippre?entati mill-Gvern ?ermani?, Taljan u tar-Renju Unit kif ukoll mill-Kummissjoni tal-Komunitajiet Ewropej li l-informazzjoni li tinsab fit-talba g?al de?i?joni preliminari ppermettitilhom li jie?du po?izzjoni utli fuq id-domandi mag?mula lill-Qorti tal-?ustizzja.

23 F’dawn i?-?irkustanzi, in-nuqqas, fid-de?i?joni tar-rinviju, ta’ deskrizzjoni ddettaljata tar-regoli dwar is-‘sociétés par actions simplifiées’, jew ukoll ta’ deskrizzjoni tas-sistema ta’ kumpanniji o?ra ta?t id-dritt Fran?i?, ma jistax iwassal g?al inammissibbiltà ta’ din it-talba, peress li l-interpretazzjoni tal-le?i?lazzjoni nazzjonali, f’kull ka?, ma tid?olx fil-?urisdizzjoni tal-Qorti tal-?ustizzja.

24 Jirri?ulta minn dak li jippre?edi li hemm lok li ting?ata risposta g?ad-domandi preliminari.

Fuq il-mertu

Fuq l-ewwel domanda

25 Permezz tal-ewwel domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi, essenzjalment, jekk l-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, moqri flimkien mal-punt (f) tal-Anness tag?ha, g?andux ji?i interpretat fis-sens li kumpannija ta?t id-dritt Fran?i? li g?andha l-forma ta' 'société par actions simplifiée' tistax ti?i kkunsidrata b?ala "kumpannija ta' Stat Membru" fis-sens ta' din id-direttiva sa minn qabel ma din id-direttiva ?iet emendata bid-Direttiva 2003/123.

26 Sabiex ting?ata risposta g?al din id-domanda, g?andhom jittie?du inkunsiderazzjoni l-kliem tad-dispo?izzjoni li tag?ha hija mitluba l-interpretazzjoni, kif ukoll l-g?anijiet u s-sistema tad-Direttiva 90/435 (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tas-17 ta' Ottubru 1996, Denkavit *et* , C-283/94, C?291/94 u C-292/94, ?abra p. I?5063, punti 24 u 26; tat-8 ta' ?unju 2000, Epson Europe, C?375/98, ?abra p. I?4243, punti 22 u 24, kif ukoll tat-3 ta' April 2008, Banque Fédérative du Crédit Mutuel, C?27/07, ?abra p. I?2067, punt 22).

27 F'dan ir-rigward, g?andu ji?i mfakkar li d-Direttiva 90/435, kif jirri?ulta b'mod partikolari mit-tielet premessa tag?ha, hija inti?a sabiex telimina, billi ti?i stabbilita sistema komuni tat-tassazzjoni, kull ?vanta?? g?all-kooperazzjoni bejn kumpanniji ta' Stati Membri differenti meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn kumpanniji fl-istess Stat Membru u sabiex tiffa?ilita b'hekk ir-ragruppament ta' kumpanniji fuq livell Komunitarju (sentenzi ??itati iktar 'il fuq Denkavit *et*, punt 22; Epson Europe, punt 20; tal-4 ta' Ottubru 2001, Athinaïki Zythopoiia, C?294/99, ?abra p. I-6797, punt 25; tal-25 ta' Settembru 2003, Océ van der Grinten, C-58/01, ?abra p. I-9809, punt 45, kif ukoll Banque Fédérative du Crédit Mutuel, i??itata iktar 'il fuq, punt 23). Id-Direttiva 90/435 hija inti?a g?aldaqstant sabiex ti?gura n-newtralità, mill-aspett fiskali, tat-tqassim ta' profitti minn kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru lill-kumpannija parent tag?ha stabbilita fi Stat Membru ie?or (sentenza Banque Fédérative du Crédit Mutuel, i??itata iktar 'il fuq, punt 24).

28 Hekk kif jirri?ulta mill-Artikolu 1 tag?ha, id-Direttiva 90/435 issemmi t-tqassim ta' profitti r?evuti minn kumpanniji ta' Stat Membru u li ji?u mis-sussidjarji tag?hom li g?andhom l-uffi??ju rre?istrat tag?hom fi Stati Membri o?ra.

29 L-Artikolu 2 tad-Direttiva 90/435 jistabbilixxi l-kundizzjonijiet li g?andha tissodisfa kumpannija sabiex ti?i meqjusa b?ala kumpannija ta' Stat Membru fis-sens ta' din id-direttiva u b'hekk jiddefinixxi l-kamp ta' applikazzjoni tag?ha. Hekk kif osserva l-Avukat ?enerali fil-punt 27 tal-konklu?jonijiet tieg?u, dawn il-kundizzjonijiet huma kumulattivi.

30 Skont l-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, "kumpannija ta' Stat Membru" tfisser kull kumpannija li tie?u wa?da mill-forom elenkati fil-lista fl-anness ta' din id-direttiva.

31 L-anness tad-Direttiva 90/435 ju?a ?ew? metodi differenti sabiex jidentifika l-kumpanniji li jid?lu fil-kamp ta' applikazzjoni tag?ha. B'hekk, filwaqt li tintu?a formulazzjoni ?enerika fil-punti (k) u (l) ta' dan l-anness, li jidentifikaw rispettivament "il-kumpanniji kummer?jali jew il-kumpanniji skond il-li?i ?ivili li g?andhom il-g?amla ta' kooperattivi u impri?i pubbli?i kummer?jali inkorporati skond il-li?ijiet Portugi?i" u "il-kumpanniji inkorporati skond il-li?ijiet tar-Renju Unit", fil-punti l-o?ra ta' dan l-anness l-ismijiet tal-forom legali msemmija huma indikati espressament.

32 Din l-a??ar teknika u?ata fil-ma??oranza tal-punti tal-anness tad-Direttiva 90/435, b'mod partikolari fil-punt (f) ta' dan l-anness dwar il-kumpanniji rregolati bid-dritt Fran?i?, u li tikkonsisti f'li ji?u elenkati l-ismijiet tal-forom legali koperti minn din id-direttiva, ming?ajr ma hija inklu?a klaw?ola li tippermetti l-applikazzjoni ta' din id-direttiva g?al kumpanniji o?ra kkostitwiti skont il-

li?ijiet tal-Istati Membri rispettivi, bl-e??ezzjoni, fir-rigward tad-dritt Fran?i?, tal-istabbilimenti u tal-impri?i pubbli?i, timplika li dawn l-ismijiet huma elenkati b'mod e?awrjenti.

33 B'hekk, jirri?ulta kemm mill-kliem kif ukoll mis-sistema tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435 kif ukoll mill-punt (f) tal-anness tag?ha li, sabiex kumpannija ta?t id-dritt Fran?i? li ma hijiex stabbiliment jew impri?a pubblika ta' natura industrijali u kummer?jali tista' ti?i meqjusa b?ala kumpannija ta' Stat Membru fis-sens ta' din id-direttiva, din il-kumpannija g?andha ne?essarjament tadotta wa?da mill-forom elenkati b'mod e?awrjenti fil-punt (f) tal-anness ta' din id-direttiva, u, b'mod partikolari, g?andha ti?i kkostitwita b?ala "société anonyme", "société en commandite par actions" jew "société à responsabilité limitée".

34 Din il-konklu?joni ma tistax ti?i kkontestata bl-argumenti tar-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u mill-Kummissjoni, li jg?idu li l-lista tal-kumpanniji hija pprovduta biss fil-punt (f) tal-anness tad-Direttiva 90/435 b?ala e?empju u unikament bil-g?an li tipprevjeni l-problemi li jistg?u jirri?ultaw mill-kunflitti fil-klassifikazzjoni, meta kumpannija ti?i kkunsidrata fiskalment minn Stat Membru b?ala kumpannija b'kapital azzjonarju, su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, filwaqt li Stat Membru ie?or jikkunsidra lil din il-kumpannija b?ala so?jetà li mhijiex su??etta g?at-taxxa fuq il-kumpanniji, peress li w?ud mill-Istati Membri esprimew ix-xewqa, meta ?iet adottata d-Direttiva 90/435, li s-so?jetajiet ji?u esklu?i mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva.

35 ?ertament, g?andu ji?i osservat li l-interpretazzjoni sostnuta mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kif ukoll mill-Kummissjoni tista' tissodisfa l-g?anijiet tad-Direttiva 90/435, hekk kif esposti fit-tielet premessa tag?ha, peress li din timplika estensjoni tal-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva g?al numru ikbar ta' kumpanniji u tikkontribwixxi g?aldaqstant sabiex telimina l-i?vanta?? tal-kooperazzjoni bejn kumpanniji ta' Stati Membri differenti meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn kumpanniji tal-istess Stat Membru u tiffa?ilita r-ragruppament ta' kumpanniji fuq livell Komunitarju.

36 Madankollu, hekk kif osserva l-Avukat ?enerali fil-punt 31 tal-konklu?jonijiet tieg?u, je?tie? li ji?i kkonstatat li d-Direttiva 90/435 ma g?andhiex b?ala g?an li tistabbilixxi sistema komuni g?all-kumpanniji kollha tal-Istati Membri, u lanqas g?at-tipi kollha ta' holdings.

37 Fil-fatt, fir-rigward tal-holdings li ma jaqg?ux ta?t id-Direttiva 90/435, huma l-Istati Membri li g?andhom jistabbilixxu jekk, u sa fejn, g?andha ti?i evitata t-taxxa doppja ekonomika tal-profitti mqassma u li jintrodu?u, g?al dan il-g?an, unilateralment jew permezz ta' ftehim konklu?i ma' Stati Membri o?rajn, pro?eduri inti?i g?all-prevenzjoni jew g?at-tnaqqis ta' din it-taxxa doppja ekonomika (ara s-sentenzi tat-12 ta' Di?embru 2006, Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, C?374/04, ?abra p. I?11673, punt 54, u Amurta, i??itata iktar 'il fuq, punt 24).

38 Id-Direttiva 90/435 tillimita b'hekk il-kompetenza tal-Istati Membri fir-rigward tat-tassazzjoni ta' profitti mqassma mill-kumpanniji stabbiliti fit-territorju tag?hom lill-kumpanniji stabbiliti fi Stat Membru ie?or, li jid?lu fil-kamp ta' applikazzjoni tag?ha. Madankollu, f'dawn i?-?irkustanzi, ir-rekwi?iti tal-prin?ipju fundamentali ta' ?ertezza legali jipprekludu li l-lista tal-kumpanniji pprovduta fil-punt (f) tal-anness ta' din id-direttiva ti?i interpretata b?ala lista pprovduta b'mod indikattiv, meta t-tali interpretazzjoni ma tirri?ultax mill-kliem tag?ha u lanqas mit-tfassil tad-Direttiva 90/435.

39 L-interpretazzjoni sostnuta mir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali u mill-Kummissjoni lanqas ma tista' tirri?ulta mix-xewqat eventwalment espressi minn ?erti Stati Membri meta ?iet adottata d-Direttiva 90/435, li teskludi biss lis-so?jetajiet mill-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva. Fil-fatt, l-intenzjonijiet espressi mill-Istati Membri fi ?dan il-Kunsill tal-Unjoni Ewropea huma ming?ajr valur legali ladarba ma ?ewx trasposti fid-dispo?izzjonijiet legali. Dawn tal-a??ar huma fil-fatt applikabbli lil dawk li jistg?u ji?u affettwati minnhom, skont ir-rekwi?iti tal-prin?ipju ta' ?ertezza legali (sentenza Denkavit *et*, i??itata iktar 'il fuq, punt 29).

40 L-interpretazzjoni li tg?id li s-‘société par actions simplifiée’ ma tistax ti?i kkunsidrata sa mill-introduzzjoni tag?ha fil-li?i Fran?i?a b?ala li tissemma mid-Direttiva 90/435 hija, barra minn hekk, ikkonfermata mill-i?viluppi le?i?lattivi u, b’mod partikolari, mid-Direttiva 2003/123.

41 Minn na?a, id-Direttiva 2003/123 tikkonstata fil-premessa 4 tag?ha li l-anness tad-Direttiva 90/435 jinkludi lista tal-kumpanniji li fir-rigward tag?hom tapplika din id-direttiva kif ukoll li ?erti forom ta’ kumpanniji mhumiex inklu?i fil-lista ta’ dan l-anness, filwaqt li huma residenti fiskali ta’ Stat Membru u huma su??etti fih g?at-taxxa fuq il-kumpanniji. Din l-istess premessa tippre?i?a li l-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva 90/435 g?andu g?aldaqstant ji?i esti? g?al entitajiet l-o?ra li jistg?u je?er?itaw attivitajiet transkonfinali fil-Komunità u li jissodisfaw il-kundizzjonijiet kollha previsti minn din id-direttiva.

42 Min-na?a l-o?ra, l-Artikolu 1(6) tad-Direttiva 2003/123 jipprovdi sabiex ji?i sostitwit l-anness tad-Direttiva 90/435 mat-test li jinsab fl-anness tad-Direttiva 2003/123. Wara li saret l-emenda tal-anness tad-Direttiva 90/435 mid-Direttiva 2003/123, il-punt (f) ta’ dan l-anness jinkludi fost il-kumpanniji elenkati s-‘société par actions simplifiée’ u jikkomporta, sabiex tittie?ed b’mod partikolari inkunsiderazzjoni l-evoluzzjoni tad-dritt nazzjonali, dispo?izzjoni li tipprovdi li g?andhom jid?lu wkoll fil-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva 90/435 il-kumpanniji l-o?ra kkostitwiti ta?t id-dritt Fran?i? u li huma su??etti g?at-taxxa fuq il-kumpanniji fi Franza.

43 Fl-a??ar nett, g?andu ji?i osservat li, bil-kontra ta’ dak li jsostnu r-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali kif ukoll il-Kummissjoni, peress li l-forom legali ta?t id-dritt Fran?i? koperti bid-Direttiva 90/435 huma elenkati b’mod e?awrjenti fil-punt (f) tal-anness tag?ha, l-estensjoni tal-applikazzjoni ta’ din id-direttiva b’analo?ija g?al tipi o?rajn ta’ kumpanniji, b?al pere?empju s-‘société par actions simplifiée’ ta?t id-dritt Fran?i?, li kieku kienu paragunabbli, ma tistax ti?i a??ettata.

44 Fid-dawl ta’ dak li ntqal, ir-risposta g?all-ewwel domanda g?andha tkun li l-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha, g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpannija rregolata bid-dritt Fran?i? li g?andha l-forma ta’ ‘société par actions simplifiée’ ma tistax ti?i meqjusa b?ala “kumpannija ta’ Stat Membru” fis-sens ta’ din id-direttiva sa minn qabel ma din id-direttiva ?iet emendata bid-Direttiva 2003/123.

Fuq it-tieni domanda

45 Permezz tat-tieni domanda tag?ha, il-qorti tar-rinviju tistaqsi dwar il-validità tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, moqri flinkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha u mal-Artikolu 5(1) ta’ din id-direttiva, fir-rigward tal-Artikoli 43 KE u 48 KE jew tal-Artikoli 56(1) KE u 58(1)(a) u (3) KE, sa fejn tirri?ulta e?enzjoni mit-taxxa mnaqqsa minn ras il-g?ajn fil-ka?ijiet ta’ tqassim ta’ profitti ta’ sussidjarja ta?t il-li?i ?ermani?a lil kumpannija parent ta?t id-dritt Fran?i? li g?andha l-forma legali ta’ ‘société anonyme’, ta’ ‘société en commandite par actions’ jew ta’ ‘société à responsabilité limitée’, i?da li ma jipprovdix tali e?enzjoni meta jirri?ulta li tkun kumpannija parent ta?t id-dritt Fran?i? li g?andha l-forma legali ta’ ‘société par actions simplifiée’.

46 Ir-rikorrenti fil-kaw?a prin?ipali ssostni f'dan ir-rigward li l-esklu?joni tas-'société par actions simplifiée' mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 90/435 twassal sabiex tisfavorixxiha b'mod arbitrarju meta mqabbla mas-'société anonyme' jew mas-'société à responsabilité limitée' ta?t id-dritt Fran?i?, jew meta mqabbla mal-forom legali ta' 'société anonyme' jew 'société à responsabilité limitée' ta' Stati Membri o?ra elenkati f'din id-direttiva. Is-'société par actions simplifiée' hija ?vanta??ata, b'mod partikolari peress li l-li?i ?ermani?a ma tispe?ifikax il-metodi pro?edurali skont liema huwa possibbli li wie?ed jista' jibba?a fuq applikazzjoni li tmur kontra d-dritt Komunitarju tat-taxxa fuq id-d?ul minn kapital li hija barra mill-kamp ta' applikazzjoni tad-Direttiva 90/435.

47 Min-na?a l-o?ra, la l-Gvern ?ermani?, Taljan u tar-Renju Unit u lanqas il-Kummissjoni ma jipprovdu ra?uni g?alhiex g?andu jitqajjem dubju fir-rigward tal-validità tad-Direttiva 90/435. Minn na?a, il-libertajiet fundamentali ma jipprojbixxux l-applikazzjoni ta' taxxa f'ras il-g?ajn b?ala tali, u ma jmorrux kontra taxxa doppja li tirri?ulta mill-e?er?izzju parallel tal-kompetenzi fiskali ta' ?ew? Stati Membri. Min-na?a l-o?ra, il-le?i?latur Komunitarju g?andu setg?a diskrezzjonali wiesg?a fir-rigward tal-armonizzazzjoni u l-approssimazzjoni tal-li?ijiet. Il-limitazzjoni tal-portata tal-armonizzazzjoni jew tal-approssimazzjoni tal-li?ijiet g?al oqsma partikolari ma tistax g?aldaqstant, fiha nnifisha, tikkostitwixxi illegalità.

48 Il-Gvern Taljan jenfasizza barra minn hekk li peress li s-'société par actions simplifiée' in?olqot qabel id-d?ul fis-se?? tad-Direttiva 90/435, din ma tistax titqies b?ala invalida min?abba n-nuqqas ta' te?id inkunsiderazzjoni ta' din il-forma legali ta' kumpannija, peress li n-nuqqasijiet li jag?tu lok g?all-invalidità ta' att g?andhom je?istu fid-data li fiha ji?i fis-se?? dan l-att. L-iktar, ikun possibbli li wie?ed jistaqsi jekk id-Direttiva 2003/123 kellhiex tinkludi s-'société par actions simplifiée' fil-lista tal-anness tad-Direttiva 90/435 b'mod retroattiv. Madankollu, f'dan ir-rigward, il-le?i?latur Komunitarju kellu setg?a diskrezzjonali totali dwar jekk jikkompletax jew le l-anness tad-Direttiva 90/435, u jekk jillimitax *ratione temporis* l-effetti tal-inklu?joni ta' din il-forma legali ta' kumpannija f'dan l-anness, billi jipprovdi li din l-inklu?joni ma jkollhiex effett retroattiv.

49 G?andu ji?i mfakkar f'dan ir-rigward li l-evalwazzjoni tal-validità ta' att, li g?andha ssir mill-Qorti tal-?ustizzja fil-kuntest ta' rinviju g?al de?i?joni preliminari, g?andha normalment tkun ibba?ata fuq is-sitwazzjoni li te?isti meta ji?i adottat l-att (sentenza tas-17 ta' ?unju 1997, SAM Schiffahrt u Stapf, C-248/95 u C-249/95, ?abra p. I-4475, punt 46).

50 Anki li kieku kellu jitqies li l-validità ta' att tista', f'?erti ka?ijiet, ti?i evalwata skont elementi ?odda li rri?ultaw wara l-adozzjoni tieg?u (sentenza SAM Schiffahrt u Stapf, i??itata iktar 'il fuq, punt 47), tali evalwazzjoni ma g?andhiex issir f'dan il-ka?.

51 Fil-fatt, jekk is-'société par actions simplifiée' ?iet introdotta fil-li?i Fran?i?a biss wara l-adozzjoni tad-Direttiva 90/435, jirri?ulta mir-risposta g?all-ewwel domanda li, fir-rigward tal-kumpanniji ta?t id-dritt Fran?i?, il-kamp ta' applikazzjoni ta' din id-direttiva ?ie determinat permezz ta' elenku ta' ismijiet tal-forom legali li jaqg?u ta?t din id-direttiva, ming?ajr ma ?iet inklu?a klaw?ola li tippermetti l-applikazzjoni ta' din l-istess direttiva g?al kumpanniji o?ra stabbiliti skont il-li?i Fran?i?a.

52 Jirri?ulta minn ?urisprudenza stabbilita li huwa possibbli g?all-istituzzjonijiet Komunitarji li jwettqu biss l-armonizzazzjoni progressiva ta' ?ertu qasam jew l-approssimazzjoni fi stadji differenti ta' le?i?lazzjonijiet nazzjonali. L-implementazzjoni ta' tali mi?uri hija, fil-fatt, ?eneralment diffi?li peress li din tassumi, min-na?a tal-istituzzjonijiet Komunitarji kompetenti, it-tfassil, minn dispo?izzjonijiet nazzjonali differenti u kumplessi, ta' regoli komuni, skont l-g?anijiet iddefiniti mit-Trattat KE u li ji?bru l-ftehim ta' ma??oranza kwalifikata tal-Membri tal-Kunsill, jew sa?ansitra, b?al fil-qasam fiskali, il-ftehim unanimu tag?hom (ara, f'dan is-sens, is-sentenzi tad-29 ta' Frar 1984,

Rewe-Zentrale, 37/83, ?abra p. 1229, punt 20; tat-13 ta’ Mejju 1997, Il-?ermanja vs Il-Parlament u l-Kunsill, C-233/94, ?abra p. I-2405, punt 43, kif ukoll tas-17 ta’ ?unju 1999, Socridis, C?166/98, ?abra p. I?3791, punt 26).

53 Je?tie? madankollu li ji?i vverifikat jekk restrizzjoni tal-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva 90/435 li teskludi mal-ewwel lil kumpanniji o?ra li jistg?u ji?u kkostitwiti skont id-dritt nazzjonali, b?al ma jirri?ulta mill-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435 u mill-punt (f) tal-anness tag?ha, tistax ti?i kkunsidrata b?ala invalida fir-rigward tal-artikoli tat-Trattat li jiggarantixxu l-libertà ta’ stabbiliment jew il-moviment liberu tal-kapital.

54 Skont ?urisprudenza stabbilita, il-libertà ta’ stabbiliment ta?-?ittadini ta’ Stat Membru fit-territorju ta’ Stat Membru ie?or tinkludi l-a??ess g?all-attivitajiet mhux im?allsa u l-e?er?izzju tag?hom, kif ukoll il-kostituzzjoni u t-tmexxija ta’ impri?i ta?t il-kundizzjonijiet stabbiliti mil-le?i?lazzjoni tal-Istat ta’ stabbiliment g?a?-?ittadini tieg?u stess. L-eliminazzjoni tar-restrizzjonijiet g?al-libertà ta’ stabbiliment tinkludi r-restrizzjonijiet g?all-?olqien ta’ a?enziji, ta’ ferg?at jew ta’ sussidjarji mi?-?ittadini ta’ Stat Membru stabbiliti fuq it-territorju ta’ Stat Membru ie?or (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tat-28 ta’ Jannar 1986, Il-Kummissjoni vs Franza, 270/83, ?abra p. 273, punt 13; tad-29 ta’ April 1999, Royal Bank of Scotland, C?311/97, ?abra p. I?2651, punt 22, u tat-23 ta’ Frar 2006, CLT-UFA, C?253/03, ?abra p. I?1831, punt 13).

55 Hija wkoll ?urisprudenza stabbilita li, anki jekk, skont il-kliem tag?hom, id-dispo?izzjonijiet tat-Trattat dwar il-libertà ta’ stabbiliment huma inti?i li ji?guraw il-benefi??ju tat-trattament nazzjonali fl-Istat Membru ospitanti, fl-istess waqt dawn jipprekludu li l-Istat Membru ta’ ori?ini jostakola l-istabbiliment fi Stat Membru ie?or ta’ wie?ed mi?-?ittadini tieg?u jew ta’ kumpannija stabbilita skont il-le?i?lazzjoni tieg?u (ara, b’mod partikolari, is-sentenzi tas-16 ta’ Lulju 1998, ICI, C?264/96, ?abra p. I?4695, punt 21; tat-12 ta’ Settembru 2006, Cadbury Schweppes u Cadbury Schweppes Overseas, C?196/04, ?abra p. I?7995, punt 42; tas-6 ta’ Di?embru 2007, Columbus Container Services, C?298/05, ?abra p. I?10451, punt 33, kif ukoll tal-15 ta’ Mejju 2008, Lidl Belgium, C?414/06, ?abra p. I?3601, punt 19).

56 Hekk kif ?ie mfakkar fil-punt 27 ta’ din is-sentenza, id-Direttiva 90/435 hija inti?a sabiex telimina, billi ti?i stabbilita sistema ta’ tassazzjoni komuni, kull ?vanta?? g?all-kooperazzjoni bejn kumpanniji ta’ Stati Membri differenti meta mqabbla mal-kooperazzjoni bejn kumpanniji fl-istess Stat Membru u sabiex b’hekk tiffa?ilita r-ragruppament ta’ kumpanniji fuq livell Komunitarju (sentenzi Banque Fédérative du Crédit Mutuel, i??itata iktar ’il fuq, punt 23, u tat-12 ta’ Frar 2009, Cobelfret, C?138/07, ?abra p. I?731, punt 28).

57 Sabiex jintla?aq l-g?an tan-newtralità, mill-aspett fiskali, tat-tqassim ta’ profitti minn kumpannija sussidjarja stabbilita fi Stat Membru lill-kumpannija parent tag?ha stabbilita fi Stat Membru ie?or, id-Direttiva 90/435 g?andha l-intenzjoni li tevita tassazzjoni doppja ta’ dawn il-profitti, f’termini ekonomi?i, ji?ifieri sabiex ji?i evitat li l-profitti mqassma ma jkunux intaxxati, l-ewwel darba, f’idejn il-kumpannija sussidjarja u, it-tieni darba, f’idejn il-kumpannija parent (ara s-sentenzi ??itati iktar ’il fuq Banque Fédérative du Crédit Mutuel, punti 24 u 27, kif ukoll Cobelfret, punt 29).

58 F’dan ir-rigward, l-Artikolu 5(1) tad-Direttiva 90/435 jimponi lill-Istati Membri sabiex je?entaw mit-taxxa f’ras il-g?ajn l-profitti mqassma minn kumpannija sussidjarja lill-kumpannija parent tag?ha meta din i??omm sehem minimu ta’ 25 % fil-kapital tas-sussidjarja.

59 Madankollu, g?alkemm skont id-Direttiva 90/435 huma l-Istati Membri li g?andhom dan l-obbligu biss fir-rigward tat-tqassim ta’ profitti r?evuti minn kumpanniji li jistg?u ji?u kkunsidrati b?ala kumpanniji fis-sens tag?ha, je?tie? sempli?ement li ji?i osservat li din id-direttiva ma tawtorizzax lil Stat Membru sabiex jitratta b’mod inqas favorevoli l-profitti mqassma lill-kumpanniji

tal-Istati Membri o?ra li ma jid?lux fil-kamp ta’ applikazzjoni tag?ha meta mqabbla mal-profitti mqassma lil kumpanniji paragunabbli stabbiliti fit-territorju tieg?u.

60 Fil-fatt, il-Qorti tal-?ustizzja di?à dde?idiet li, jekk fir-rigward ta’ sehem azzjonarju li ma jaqax ta?t id-Direttiva 90/435, huma effettivament l-Istati Membri li g?andhom jistabbilixxu jekk, u sa fejn, g?andha ti?i evitata t-taxxa doppja ekonomika tal-profitti mqassma u li jintrodu?u, g?al dan il-g?an, unilateralment jew permezz ta’ ftehim konklu?i ma’ Stati Membri o?rajn, pro?eduri inti?i sabiex jipprevjenu jew itaffu din it-taxxa ekonomika doppja, dan is-sempli?i fatt ma jippermettilhomx madankollu li japplikaw mi?uri li jmorru kontra l-prin?ipji ta’ moviment liberu ggarantiti mit-Trattat (ara s-sentenzi ??itati iktar ’il fuq Test Claimants in Class IV of the ACT Group Litigation, punt 54, u Amurta, punt 24, kif ukoll tat-18 ta’ ?unju 2009, Aberdeen Property Fininvest Alpha, C?303/07, ?abra p. I?5145, punt 28).

61 G?aldaqstant, restrizzjoni tal-kamp ta’ applikazzjoni tad-Direttiva 90/435 li sa mill-bidu teskludi lil kumpanniji o?ra li jistg?u ji?u kkostitwiti skont id-dritt nazzjonali, b?al ma jirri?ulta mill-Artikolu 2(1) tad-Direttiva 90/435 u mill-punt (f) tal-anness tag?ha, ma hijiex tali li tista’ to?loq restrizzjoni g?al-libertà ta’ stabbiliment.

62 Il-konklu?joni msemmija fil-punt pre?edenti tapplika wkoll fir-rigward tad-dispo?izzjonijiet dwar il-moviment liberu tal-kapital.

63 Fid-dawl ta’ dak li ntqal, ir-risposta g?at-tieni domanda g?andha tkun li l-e?ami tag?ha ma ?vela ebda element tali li jaffettwa l-validità tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha u mal-Artikolu 5(1) ta’ din id-direttiva.

Fuq l-ispejje?

64 Peress li l-pro?edura g?andha, fir-rigward tal-partijiet fil-kaw?a prin?ipali, in-natura ta’ kwistjoni mqajma quddiem il-qorti tar-rinviju, hija din il-qorti li tidde?iedi fuq l-ispejje?. L-ispejje? sostnuti g?as-sottomissjoni tal-osservazzjonijiet lill-Qorti tal-?ustizzja, minbarra dawk tal-imsemmija partijiet, ma jistg?ux jit?allsu lura.

G?al dawn il-motivi, Il-Qorti tal-?ustizzja (L-Ewwel Awla) taqta’ u tidde?iedi:

1) **L-Artikolu 2(a) tad-Direttiva tal-Kunsill, 90/435/KEE, tat-23 ta’ Lulju 1990, dwar is-sistema komuni tat-tassazzjoni li tapplika fil-ka? tal-kumpanniji prin?ipali u sussidjarji ta' Stati Membri differenti, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha, g?andu ji?i interpretat fis-sens li kumpannija ta?t id-dritt Fran?i? li g?andha l-forma ta’ ‘société par actions simplifiée’ ma tistax ti?i meqjusa b?ala “kumpannija ta’ Stat Membru” fis-sens ta’ din id-direttiva sa minn qabel ma din id-direttiva ti?i emendata mid-Direttiva tal-Kunsill, 2003/123/KE, tat-22 ta’ Di?embru 2003.**

2) **L-e?ami tat-tieni domanda ma ?vela ebda element tali li jaffettwa l-validità tal-Artikolu 2(a) tad-Direttiva 90/435, moqri flimkien mal-punt (f) tal-anness tag?ha u mal-Artikolu 5(1) ta’ din id-direttiva.**

Firem

* Lingwa tal-kaw?a: il-?ermani?.